

РЕШЕНИЕ

2026ел. 26 август

№ 42

Бело-Безводное ав.

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Раифа авыл
жирлеге Советы депутаты этикасы кагыйдэләрен раслау турында

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Раифа
авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә һәм Зеленодольск
муниципаль районының Раифа авыл жирлеге Советы депутаты статусы
турындагы Нигезләмә нигезендә Зеленодольск муниципаль районының
Раифа авыл жирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Раифа
авыл жирлеге Советы депутаты этикасының кушымта итеп бирелә торган
кагыйдэләрен расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый
мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм
Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында
Зеленодольск муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга
(<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация
челтәрендә.

Раифа авыл жирлеге башлыгы
Зеленодольск муниципаль районы
Татарстан Республикасы,
председательлек итү

И.Г. Нуриев

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Раифа авыл
жирлеген Советы депутаты этикасы кагыйдэлере

I. Гомуми нигезлэмэлэр

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Раифа авыл жирлеген Советы депутатының этика кагыйдэлере (алга таба - этика кагыйдэлере) Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Раифа авыл жирлеген Советы депутатының үз-үзен тотышын билгеләүче акт булып тора (алга таба-этика кагыйдэлере) - депутат вәкаләтләрен башкарганда, шул исәптән депутатлар арасындагы үзара мөнәсәбәтләрдә, шулай ук депутатларның дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары, жәмәгәтьчелек, сайлаучылар, массакүләм мәгълүмат чаралары белән үзара мөнәсәбәтләрендә, үз-үзен тотышының гомум кабул ителгән этик нормалары нигезендә.

2. Депутатларның эшчәнлеген принциплар нигезендә гамәлгә ашырыла:

- Зеленодольск муниципаль районының "Раифа авыл жирлеген" муниципаль берәмлеген мәнфәгәтьләрен һәм сайлаучылар мәнфәгәтьләрен берләштерү;

- Россия Федерациясен Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм муниципаль хокукий актларны үтәү;

- яхшылык, гаделлек, намуслылык һәм намуслылык идеалларын чагылдыра торган әхлакий критерийларга буйсыну;

- шәхси үрнәк, әхлакий нормаларны, мәдәниятне һәм эшлекле мөнәсәбәтләрен хөрмәт итү һәм үтәү нигезендә жәмгыятьтә югары хокукий культураны эшлекле формалаштыру;

- депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә ул мөнәсәбәткә кергән башка депутатларның, вазыйфай затларның һәм гражданның абруен хөрмәт итү.

3. Депутат үзенә, үзе тәкъдим иткән сайлаучыларның абруен төшерергә сәләтле гамәлләрдән, гаризалардан һәм гамәлләрдән тыелып калырга тиеш, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Раифа авыл жирлеген Советы (алга таба-Совет).

Депутат әлегә этика кагыйдэләрен үтәргә, шул исәптән түбәндәгә йөкләмәләрен үтәргә тиеш:

1) шәхси кызыксыну булган (турыдан-туры яисә читләтеп) конкрет мәсьәләләрен әзерләүдә, тикшерүдә һәм тавыш бирүдә катнашмаска;

2) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырырлык үз-үзенә тотудан тыелып торырга, шулай ук аның абруена яисә Совет абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

3) гавами чыгышларның советта билгеләнгән кагыйдәләрен үтәргә;

4) федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда фаш итмәскә һәм файдаланмаска;

5) депутат бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачулар, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләүләр), беркетмә чараларына (рәсми делегацияләргә, визитларга, тантаналарга) бәйле рәвештә алынырга тиешле бүләкләрдән тыш, түләүләр алмаска. муниципаль хокукый актта билгеләнгән тәртиптә муниципаль милек һәм исәпкә алу.

II. Советта депутат эшчәнлегә өлкәсендә этика кагыйдәләре.

4. Һәр депутат Советта һәм аның органнарында игелеклек, үзара ярдәмләшү һәм иптәшләрчә хезмәттәшлек атмосферасы булдыруга ярдәм итәргә тиеш.

5. Депутат чит кешенең фикеренә карата түземлек һәм ихтирам күрсәтергә, башка депутатларга ихтирамсыз мөнәсәбәт күрсәтмәскә, карар кабул итәр алдыннан башка депутатларның фикерен һәрьяклап исәпкә алырга тиеш.

Депутат апелляциясезлек күрсәтергә, үз позициясен янаулар, уиматумнар һәм башка шундый методлар ярдәмендә көчлөп тагарга хокуклы түгел.в.

6. Депутатлар бер-берсенә һәм Совет сессиясендә катнашучы барлык затларга рәсми рәвештә мөрәжәгать итәргә тиеш. Бер-берсенә, шулай ук Совет сессиясә эшендә катнашучы башка затларга мөрәжәгать иткәндә «хөрмәтле»сүзен үз эченә алган мөрәжәгатьнең гомум кабул ителгән рәвешен кулланырга.

7. Совет сессиясендә һәм аның органнары утырышларында чыгыш ясаучы Депутат үзенң сөйләмендә депутатның һәм башка затларның намусына һәм абруена зыян китерә торган тупас, мыскыллаучы сүзләр кулланырга, законсыз гамәлләргә өндәргә, белә торып ялган мәгълүматтан файдаланырга, кемнәңдер адресына нигезсез гаепләүләргә юл куярга хокуклы түгел.

Күрсәтелгән кагыйдәләргә бозган очракта, рәислек итүче чыгыш ясаучыны кисәтә, ә кабат бозган очракта, Зеленодольск муниципаль районының Раифа авыл жирлегә Советы Регламентында каралган тәртиптә аны сессия ахырына кадәр сүзеннән мәхрүм итә..

III. Депутатның Дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, ижтимагый берләшмәләр, массакүләм мәгълүмат чаралары,

вазыйфаи затлар һәм гражданнар белән үзара мөнәсәбәтләрендә этика кагыйдәләре

8. Депутат дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, ижтимагый берләшмәләр, массакүләм мәгълүмат чаралары, вазыйфаи затлар һәм гражданнар белән үзара мөнәсәбәтләрдә депутат статусына бәйле мөмкинлекләрдән шәхси максатларда файдаланырга хокуклы түгел.

9. Депутат депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру нәтижәсендә үзенә билгеле булган мәгълүматларны, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яисә закон белән саклана торган башка сер булып торса, ачарга хокуклы түгел.

10. Депутат, тиешле вәкаләтләре булмаса да, Совет исеменнән аның рәсми вәкиле буларак чыгыш ясарга хокуклы түгел.

11. Депутат массакүләм мәгълүмат чараларында, жыелышларда һәм митингларда, урам йөрешләрендә, демонстрацияләрдә сайлаучылар алдында чыгыш ясаганда, төрле гавами гаризалар ясаганда, жирле үзидарә органнары, ижтимагый органнар, оешмалар һәм вазыйфаи затлар эшчәнлегенә комментарий биргәндә, дәрәс фактлардан гына файдаланырга тиеш.

Гавами чыгышларда һәм гаризаларда дәрәс булмаган фактлар аңлы рәвештә яисә саксыз кулланылган очракта, шулай ук вазыйфаи затларның, жирле үзидарә органнарының, барлык оештыру-хокукый рәвешләрендәге оешмаларның намусы һәм абруе кимсетелгән очракта, депутат ачыктан-ачык үз сүзләренә дәрәс булмавын танырга, әлегә органнардан, барлык оештыру-хокукый рәвешләрендәге оешмалардан һәм затлардан гафу үтенергә тиеш. кемнә мәнфәгатьләре яки намусы һәм абруе кагылды. Гавами рәвештә кире кагу һәм гафу үтенү бурычы жибәрелгән хокук бозулар, үтәү рәвешләре һәм сроклары бәян ителгән дәрәс булмаган мәгълүмат тарату комиссия карары белән билгеләнгән фактта барлыкка килә.

12. Депутат үзенә депутат статусыннан килеп чыга торган вәкаләтләрдән, шулай ук матди-финанс һәм башка шәхси файда алу өчен дәүләт һәм ижтимагый органнар, жирле үзидарә органнары, оешмалар, аларның вазыйфаи затлары тарафыннан бирелә торган рәсми һәм рәсми булмаган мәгълүматтан файдаланырга хокуклы түгел.

IV. Советта һәм аның органнарында депутат этикасы кагыйдәләрен бозуга бәйле мәсьәләләргә карау

13. Депутат этикасы кагыйдәләрен бозуга бәйле мәсьәләләргә Совет тарафыннан төзелә торган законлылык, хокук тәртибе, регламент һәм депутат этикасы буенча даими комиссия (алга таба — Комиссия) карый. Комиссия утырышы комиссиянең билгеләнгән саныннан яртысыннан артыграгы катнашында хокуклы. Карарлар катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

14. Комиссия:

депутатларның этика кагыйдәләрен бозу ихтималы белән бәйле ситуацияләрдә депутатларга консультация бирә;

- депутатларның этика кагыйдәләрен бозу очракларын карый;
- депутатның этика кагыйдәләрен бозуы турында Советка, Совет Рәисенә, Зеленодольск муниципаль районының Раифа авыл җирлегә башлыгына җибәрелгән рәсми мөрәҗғәтьләренә карый;
- әлеге Кагыйдәләрдә каралган йогынты чаралары турында карарлар кабул итә;
- депутатның әхлаксыз тәртибе фактлары буенча советка үз бәяләмәсен бирә.

15. Комиссия этика кагыйдәләрен бозуга бәйле мәсьәләләренә карый:

- депутатның яисә депутатлар төркеменә язма гаризасы буенча;
- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Раифа авыл җирлегә Советы Рәисе, Зеленодольск муниципаль районының Раифа авыл җирлегә башлыгы һәм аның урынбасарларының, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Раифа авыл җирлегә Советы депутат комиссияләре рәисләренә язма мөрәҗғәте буенча;
- дәүләт һәм җәмәгәт органнарының, җирле үзидарә органнарының, оешмаларның, гражданның язма мөрәҗғәте буенча, шулай ук, әгәр бу хакта карар комиссия утырышында күпчелек әгъзалары тарафыннан кабул ителгән булса, үз инициативасы буенча.

16. Комиссия этика кагыйдәләрен бозуга бәйле барлык мәсьәләләренә комиссия утырышларында карый. Карау сроклары — гаризаны (мөрәҗғәтне) теркәү датасыннан алып.

Комиссия ачык яисә ябык утырышлар үткәрә. Утырыш формасы турындагы мәсьәлә утырышта катнашучы комиссия әгъзаларының күпчелек тавышлары белән хәл ителә. Ябык утырышлар, тикшерелә торган затның ризалыгына карамастан, федераль законнар нигезендә, шәхси мәгълүматларны, шәхси тормыш серен һәм закон белән саклана торган башка сер саклау өчен кирәк булганда уздырыла..

Утырышка мәгълүмат хәлләренә ачыкларга һәм объектив карар кабул итәргә ярдәм итә алган мөрәҗғәт итүчеләр һәм башка затлар чакырыла һәм тыңлана.

Тикшерелә торган депутатка тикшерү материаллары белән танышу, аңлатмалар һәм дәлилләр тапшыру, комиссия утырышында шәхсән һәм (яисә) ышанычнамә буенча вәкил аша катнашу хокукы тәмин ителә.

Комиссия сайлау комиссияләре, суд һәм прокуратура компетенциясенә караган мәсьәләләренә карамый.

Гаризаларны (мөрәҗғәтьләренә) карау нәтиҗәләре буенча Комиссия этика кагыйдәләрен бозу фактын билгеләү турында яисә мондый хокук бозуның булмавы турында Карар кабул итә һәм җавапны мөрәҗғәт итүчегә җибәрә.

17. Комиссия этика кагыйдәләрен бозган депутатка карата түбәндәге йогынты чараларын куллана:

- депутатка этика кагыйдәләрен бозуның ярамавын күрсәтә;

әгәр депутатның әхлаксыз тәртибе гавами булса, депутатны гавами гафу үтенергә мәжбүр итә;

- депутатны шелтәли.

18. Депутат Совет сессиясе барышында этика кагыйдәләрен бозган очракта, Совет:

- тиешле мәсьәләне мөстәкыйль карау;

- бу мәсьәләне карауны комиссиягә тапшырырга.

19. Комиссиядә мәсьәләләргә карау инициаторлары булган яисә этика кагыйдәләрен бозуда гаепләнүче депутатлар комиссия карарына Совет сессиясендә яисә гомуми тәртиптә судта шикаять белдерергә хоуклы.

20. Комиссия әгъзасы булган Депутат үзе тарафыннан этика кагыйдәләрен бозу турындагы гариза буенча комиссия утырышында тикшерүләрдә һәм тавыш бирүдә катнашмый.

21. Комиссия карарлары этик характерда була, юридик жаваплылык булып тормый һәм мандатны туктатуга китерми.